بسم الله الرحمن الرحيم

ހައިކޯޓު / ދެކުނުބުރީ

ސ. ހުޅުދޫ - މީދޫ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2017/HC-S-A/26
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:

* ނަން: އަޙްމަދު ފާއިޒު
* އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު:A072402
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ނިއުޒީ / ގއ. ވިލިނގިލި
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ނިއުޒީ / ގއ. ވިލިނގިލި

- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް:

* ނަން: ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން ޕލކ
* ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-22/1982
* ދާއިމީ އެޑްރެސް: ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން
* މިހާރުގެ އެޑްރެސް: ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން

* ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚު: 07 ޝަޢުބާން 1439 / 03 މެއި 2017
* ނިޔާކުރި ތާރީޚު: 02 މުޙައްރަމް 1440 / 12 ސެޕްޓެމްބަރު 2018

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 15/PC2/2017
- ނިޔާކުރި ކޯޓު: ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ދަރަނި
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 08 ޖަނަވަރީ 2017
* ނިޔާކުރި ތާރީޚު: 02 ފެބްރުއަރީ 2017

- **ދައުވާގެ ޚުލާސާ:**

މިއީ، ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/PC2/2017 ޤަޟިއްޔާ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާއި ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ގއ. ވިލިނގިލީ / ރިޔާޖް، އަޙްމަދު ފުއާދު (އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު A072402) ގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި އިސްތިއުނާފީ ދައުވާ ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ސްޓޭޓް އޮފް މޯލްޑިވްސް [illegible] އެވެ.

- **[illegible]:**

01- ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/P2C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ [illegible] ގއ. ވިލިނގިލީ / [illegible] އަޙްމަދު ފުއާދު [illegible] ގއ. ވިލިނގިލީ / [illegible] ނަންބަރު DBC/ADV-PDS/09/2011 [illegible] -/1000000ރ. [illegible] ގއ. ވިލިނގިލީ [illegible] P-[illegible] (2005/67 [illegible] ގއ. ވިލިނގިލީ /

ރިޔާޒު، އަޙްމަދު ފަޔާޒު އާއި ، ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އާސިމް ޙަސަންގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރުމުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި،

އެޤަޟިއްޔާ ބަލައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމުގައި، "ދެންނެވުނު، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ ގެ ފަރާތުން ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އަޙްމަދު ފަޔާޒު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A072402) އާއި ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު / އާސިމް ޙަސަން (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A057935) ގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކުރާ ދަރަނީގެ މިޤަޟިއްޔާގައި ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އިން 10 އޮކްޓޫބަރު 2011ވަ. ގައި ސެންކްޝަން ސިޓީ ނަންބަރު DBC/ADV-PDS/09/2011 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތަކަށް އެއްބަސްވެގެން 1000000/-ރ. (އެއްމިލިއަން) ރުފިޔާގެ ލޯނެއް [illegible] ގއ.ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އަޙްމަދު ފަޔާޒު އާއި ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އާސިމް ޙަސަނަށް ދޫކޮށްފައިވާ [illegible] ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އަޙްމަދު ފަޔާޒު އާއި ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޒު، އާސިމް ޙަސަން އަށް މި ލޯނު ދޫކުރުމަށްފަހު ރަހުނު [illegible] [illegible] ވިލިނގިލި ކޯޓުގައި 10 އޮކްޓޫބަރު 2011ވަ. ގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ނަންބަރު BML/VILB/AGR-40/2011 ރަހުނު އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން ރަހުނު ކުރެވުނު އާސިމް ޙަސަންގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކޮށްފައިވާ "ރިޔާޒު" ގއ. ވިލިނގިލި (ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު P-2005/67)އެވެ. [illegible] ގޯތިގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible]، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ ގެ ފަރާތުން ލޯނު [illegible] [illegible] ސަބަބުން 31 ޖަނަވަރީ 2017 ގެ ނިޔަލަށް ދައްކަން ޖެހޭ ފައިސާ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް 1068681/33 (އެއްމިލިއަން ފަސްދޮޅަސް އަށްހާސް ހަސަތޭކަ އަށްޑިހަ އެއް ރުފިޔާ ތިރީސް ތިން ލާރި) ދައްކަންޖެހޭ ނުދައްކާވާކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުވާކަމާއި، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް މި [illegible] ގުޅިގެން ދައްކަންޖެހޭ އެންމެހާ ފައިސާ ދައްކާ [illegible] [illegible] ރަހުނު އެގްރީމެންޓް ބާޠިލު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިއަދު (02 ފެބްރުއަރީ 2017ވަ) އިން ފެށިގެން 02 (ދޭއް) އަހަރު ތެރޭ ކޯޓުގެ [illegible] [illegible]

އެމެރިކަން ޑޮލަރު ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް ދެއްކުމަށާއި، މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި މި ފައިސާ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް ދައްކާ ޚަލާޞް ނުކުރެވިއްޖެނަމަ، މި މުއްދަތު ހަމަވުމާއި ގުޅިގެން ހުވަދު އަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގައި 10 އޮކްޓޫބަރު 2011މ. ގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ނަންބަރު:BML/VILB/AGR-40/2011 ރަހުނު އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން ރަހުނު ކުރެވުނު ޔާސިރު ހަސަންގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވާ "ރިއާޒު" ގއ. ވިލިނގިލި (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު P-2005/67) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވިއްކާލުމުގެ ކުރިން ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އަށް ދީ، ގއ. ވިލިނގިލި / ރިއާޒު، އަޙްމަދު ފުއާދު އާއި ގއ. ވިލިނގިލި / ރިއާޒު ޔާސިރު ހަސަންއަށް [illegible] [illegible] [illegible] މި ޤަޟިއްޔާ ނިންމައިދިނުމެވެ." މިފަދައިން ބުނެ ދަޢުވާކޮށްފައިވާކަން ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

02- ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/P2C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމްކުރުމާއި ގުޅިގެން ގއ. ވިލިނގިލި / ރިއާޒު، އަޙްމަދު ފުއާދު ގެ ފަރާތުން އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވުމުން، [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible].

- އެ ނުކުތާއަކީ: ގއ. ވިލިނގިލި "ރިއާޒުއެވެ." [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕީއެލްސީ އިން [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/81 ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

03- ހުވަދުއަތޮޅު އުތުރުބުރީ ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 15/P2C/2017

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާއަކީ، އެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުން ހިތަދޫ ނުޖެހޭކަމަށްބަލައި ގއ. ވިލިނގިލި / ރިޔާޟް، އަޙްމަދު ފާއިޒު ގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރެއްވުން ހުރަހަށްއެޅި ނުކުތާއަކަށް، އެއްކޮށް ގެނގުން ދިފާޢުދެއްވުމުގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދެމެހެއްޓުމުގެ ފަރާތަކަށް، މަޢްލޫމާތު ގެނައުމަށް އެންގުމަކީ ވިސްނުމަކަށް ބޭރުން އަސާސްތަކެއް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

3.1- ފުރަތަމަ ކަމަކީ: ގއ. ވިލިނގިލި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 15/P2C/2017

ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރިފަރާތުން ހުށަހެޅި ނުކުތާ ކަމަށްވާ، ގއ. ވިލިނގިލި "ރިޔާޟްއެވެ." ކިޔާ ގޭގެ ބަދުނުކުން، ބޯނބު އަޅާ މޮޓަރުބައިސް ހޮޅި އިން ނަގާފައިވާ ޑީޒަލް ތެލުގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ފައިސާ އަނބުރާ ދެއްކުން ގޮތުގެ ތަފާތު ބަދަލު ގަނޑުވަން ބޯނބި އަޅާ މޮޓަރުބައިސްގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތަށް ދެއްކުމުން ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބުނެފައިވާ ބުނެފައެވެ، އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ދައުލަތުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ދިފާޢު ބަޔާން ބަޔާންކުރުމެވެ، މިއަދުސަލަ ބޯނބި އަޅާ މޮޓަރުބައިސްގެ ފަރާތުން ދައުލަތަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބޯނބި އަޅާ މޮޓަރުބައިސް ހޮޅި ވިދާޅުވުން އަބްދުލް ފަތުޙުއްލާ ފަތުހީ ސިޔާސަތުގައި ބަލާފައިވާ އަބްދުލް ފަތުހާ ބޯނބި ދެއްކި، މުއްދަތުގައި ކަނޑައަޅާ ދައުލަތުގެ އިޖާބަ ދެނެގަނެ އެފަރާތުން، އަބްދުލް ފަތުހު ބާއްވާ ފަރާތުން، ކޯޓަށް ބޭނުމަށް މިމައްސަލަ ހިއްސާ ކަނޑައަޅާ ދަފްތަރުގެ އެއްބަސްވުމާއެކުގައި އަބްދުލް ފަތުހު ބޯނބި ބޭނުން ނުކުރެވޭނެއެވެ.

3.2- ދެވަނަ ކަމަކީ: މިމައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާގެ

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2013/HC-A/81 މައްސަލައިގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލާއި ޚިލާފު ބަޔާން، އެ މައްސަލައިގައި ބަޔާން ކުރައްވާފައިވާ "މަދަނީ ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުގައި ފާސްކޮށް ކުރުމުގައި އަމަލުކުރަމުން ގެނެސްފައިވާ

ގޮތަކީ ހުށަހެޅިފައިވާ ދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ ކަންތައްތަކަކީ ކޯޓަށް ސާބިތުވާ ކަންތައްތަކެއް ކަމުގައިވާނަމަ އެގޮތުގެ މަތިން ޙުކުމް ކުރުންތަކާއި..." މިއުސޫލަށް ބަލާއިރު، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އިން ދަށުކޯޓުން ހުށަހެޅި ދަޢުވާ އާއި ގުޅިގެން، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްގެ ފަރާތުން ކުރި ދަޢުވާއަކީ ބެރު ދަޢުވާއެއްކަމުން ބުނެ، އެދަޢުވާއަށް އިސްތިއުނާފު ކުރި އަޙްމަދު ފުއާދު އިއުތިރާފްވެފައިވާކަން އެގޭން އޮންނަކަމާއި، އެހެންކަމުން، ގއ. ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 15/P2C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސްއިން ހުށަހެޅި ދަޢުވާ ސާބިތުވާތީ އެބޭންކުން ހުށަހެޅި ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށްކަން އެގޭން އޮވެއެވެ.

3.3- ތިންވަނަ ކަމަކީ: ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވުމެއް ވެގެން [illegible] [illegible]

މިފަދަ ބޭންކިންގެ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ހިނގާ އުޞޫލު ކަންކަމުގައި ޝަރީޢަތުން އެނގޭ ފުރަތަމަ [illegible] ކަންތައްތަކުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުމުގައި [illegible] [illegible] ގޮތަކީ [illegible] ބަލައިގަންނަކަމާއި، ނުވަތަ އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފަށް ދެފަރާތުން އެއްބަސްވާ އެހެން ގޮތެއް [illegible] ޝަރީޢަތުން ބަލައިގަންނަކަމާއި، މިސާލަކަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު DBC/ADV-PDS/09/2011 [illegible] [illegible] ބަޔާން [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible]

އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އެކަމެއް ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވެއްޖެކަމަށް ކަނޑައެޅޭ [illegible] ހެކި ލިބިގެންކަމަށްވާއިރު، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލސ އާއި އަޙްމަދު ފުއާދުއާ ދެމެދު ކުރެވުނު މުޢާމަލާތެއްގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލސ ގެ ނަންބަރު DBC/ADV-PDS/09/2011 ސެންކްޝަން ސިޓީގައި ބަޔާން [illegible] ޝަރުތުތަކާއި [illegible] [illegible] އެހެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަޙްމަދު ފުއާދު [illegible] [illegible] [illegible].

34- ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ: އިސްތިއުނާފު ކުރާ އަޙްމަދު ފުއާދު ހުށަހަޅާފައިވާ ފަދައިން، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތަށް ލޯނު ފައިސާ ދެއްކުމަށް 2 އަހަރު ދުވަހުގެ ފުރުސަތު ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލސ އިން ދިނުމަކީ އެހެން ގޮތަކަށް ބޭންކުން [illegible] ކަމަށްބަލައި، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އިން، [illegible] [illegible] ދަޢުވާއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޖަދުވަލުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ލޯނު ފައިސާ 2 ޑިސެމްބަރު 2017 އިން ފެށިގެން (2) އަހަރު ތެރޭގައި [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު:15/P2C/2017 [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ގއ.ވިލިނގިލީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 15/P2C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ހުކުމް ކުރައްވާފައިވަނީ، ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބަލާނެ ހަމައެއް ނެތުމުން، އެޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ހުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ކަމެއް ނެތްކަމަށް މިމައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ހުކުމް ކޮށްދީމެވެ.

މިޤަޟިއްޔާ ބަލާ ހުކުމް ކުރީ

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު	ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒު (ރިޔާސަތު)	ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް